

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/460/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

263/2014. számú (X. 16.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2014. május 5-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2014. október 16-án megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint, a vizsgált ügyben **alapot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2014. július 21-én, a Testület Panaszirodáján adta elő panaszát, a vele szemben 2014. június 6-án fogatosított rendőri intézkedéssel szemben.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2014. június 6-án, 13 óra 10 perckor betörték a családi házba. A betörést a szembelevő szomszéd észlelte, és ő telefonált a rendőrségre. A szomszédot nyugtatgatták, de nem csináltak semmit, ezért a városi számot hívta (talán a Teve utcáét). Ott is csak nyugtatgatták, ezért végül telefonált a 112-re. Mindenhol azt mondták neki, hogy várjon. Ezután egy másik számot hívtak, ott is csak lekezelő stílusban közölték vele, hogy mit idegeskedik, majd mennek. A panaszos lánya 14 óra 15 perckor ment haza és a zárát felfeszítve találta, az ajtó pedig 45 fokban nyitva volt. A panaszos lánya 14 óra 20 perc körül hívta a 112-t és a panaszost is. Ekkor szóltak a szomszédok a korábbi telefonhívásokról.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos lányának azt mondták a 112-n, hogy még nem küldtek senkit, de majd most már küldenek. A panaszos 15 óra körül ért haza. 15 óra 30 perckor újra hívta a 112-t, akkor újra úgy kezelték a panaszt, mintha új bejelentő lenne, ezért újra elkezdte mondani az eseményeket, ekkor a K. Rendőrségtől jött 2 rendőr egy 8 fős mikrobusszal. Addigra a betörők azonban már eltűntek.

A rendőrök elkezdtek biztosítani a helyszínt, azonban nem akartak senkit megkérdezni a szomszédok közül a történetekről. A panaszos kérdezgette végig a szomszédokat, és végül az ő kérésére a rendőrök is átmentek ahhoz a szomszédhoz, aki látta az eseményt és bejelentést tett telefonon keresztül a történetekről, így a rendőrök végül feljegyzetelték az általa elmondottakat.

Másfél óra elteltével érkeztek ki a helyszínélők P.-ről, pedig a kerületben is van kapitányság. Csak a lánya írhatta alá a jegyzőkönyvet, mivel ő a bejelentő, hiába volt a tulajdonos (panaszos) is a helyszínen.

A rendőrök azt mondták neki, hogy június 11-én lesz már előadója az ügynek. Ezért a panaszos 11-én bement a kapitányságra, azonban a kapus azt mondta, hogy még nincs előadója az ügynek. A panaszos közölte, hogy panaszt fog tenni. Ekkor előkerült egy nő (véltetően az ügyeletes), aki közölte vele, hogy minek hőzöng ott, tegyen csak panaszt, úgy is hozzájuk adja át a Teve utca. A nő végül közölte, hogy ügyelet átadás van és fél óra múlva tud foglalkozni a panaszossal, így a panaszos másfél órát volt kénytelen várni. Ekkor előkerült a szolgálatban lévő ügyeletes tiszt, aki meghallgatta a panaszt, de közölte, hogy nem adhat jegyzőkönyv másolatot neki, sem a lányának. A panaszos közben megírta a panaszát, amit beadott a kapitányságra. Mivel nem érkezett válasz panaszára, ezért július 17-én elment a Teve utcai kapitányságra, de ott is azt mondták neki, hogy nem oda tartozik az ügy, ők nem felettesei a kerületi kapitányságnak, ezért csak átvenni tudják a panaszát. Ekkor látta meg a Testület plakátját az épületben, hiszen nem is tudott korábban a Testületről. A panaszos a Budapesti Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BRFK) Központi Panaszirodáján is megtette a panaszát.

A kerületi kapitányságról ezután hívták, hogy mikor ment el a panaszos otthonról, ezt megmondta a panaszos. Ezután kapott egy határozatot, hogy felfüggesztették a nyomozást, és a határozatban még az időpontok sem stimmeltek.

A panaszos úgy emlékszik, hogy nem mondták neki a rendőrök jún. 6-án, hogy panasszal élhetne a Testületnél, csupán az Áldozatsegítő Szolgálatról beszéltek. A panaszos a Teve utcai bejelentést követően kért időpontot a Testulettől.

A szomszéd telefonszáma: 2XX-8X-5X (Sz. F.)

A szomszéd állítólag ezeket a számokat hívta: 4XX-1XXX, 4XX-1XX2, 112.

A Testület munkatársai tájékoztatták a panaszt, hogy a nyomozás felfüggesztése miatt az ügyészségre tud panaszt tenni. A panaszos azt sem tudja, hogy az általa megjelölt sorszámu Erzsébet utalványokat (összesen 50.000 Ft) körözteti-e a rendőrség, mert ezek esetleg még segíthetnék az elkövető kilétének a kiderítését. A panaszos azt is sérelmezi, hogy a jegyzőkönyvből nem adtak neki sem a kapitányságon, sem a helyszínen másodpéldányt.

A panaszos kéri, hogy azokban a kérdésekben, amiben az ügyészségnek van hatásköre tegye át a Testület a panaszát az illetékes ügyészségre és amelyben a Testület rendelkezik hatáskörrel azokat a Testület vizsgálja ki és hozzon állásfoglalást a kifogásai tárgyában.

2) A panaszos csatolta és a Testület rendelkezésére bocsátotta a sérelmes cselekményről készített feljegyzését, amely tartalmazza, hogy 2014. június 6-án 13 óra 10 perckor, 3 kisebbségi férfi (fejpántot és fehér atlétát viseltek) betört a házukba. A 3 alak közül egy kint várakozott, a másik kettő bent a lakásban követte el a bűncselekményt (rablást). A szemben lévő szomszédasszony ezt meglátta és a férje hívta a 4XX-1X-XX számon a rendőrséget, ahol egy hang jelentkezett és azt mondta, hogy „Kapcsoltam az ügyeletet”, de azt senki nem vette fel. Ezután a 4XX-1X-X2-es telefonszámot hívta, ahol a bejelentést követően a „Mit idegeskedik?” kioktatást kapta. Ezután a 112-es számot hívta, ahol elpanaszolta az előbbi sikertelen hívásokat, és a betörés tényét, mire azt a választ kapta, hogy „Mit idegeskedik? Most kaptam Öntől a címet, majd jövőnk”. Ezután a lánya kb. 14 óra 15 perckor ért haza, a kaput és a bejárati ajtót felveszítve, tárva-nyitva találta. A lakásba belépve minden szanaszét volt dobálva, ekkor azonnal hívta a 112-es számot és az édesapját, közben pedig a szomszédasszony is megjelent és elmesélte a fent leírtakat. A rendőrség azt mondta a panaszosnak, hogy senkit nem küldtek még ki, a szomszéd telefonhívásai is elvesztek. A rendőrség a panaszos bejelentésére kb. 15 óra 30 perckor jelent meg. A panaszos hozzáteszi, ha a rendőrség ki jött volna, amikor a szomszéd bejelentette a betörés tényét, akkor megakadályozhatták volna, és a panaszost nem éri súlyos anyagi kár, illetve megrázkódtatás.

3) A panaszos mellékelte az eltulajdonított/megrongált értékekről szóló nyilatkozatot, amelyet a Testület – tekintettel arra, hogy a panaszügy elbírálása szempontjából érdemi információt nem tartalmaz – jelen pont alatt nem ismertet.

4) A panaszos csatolta a beadványához a kézzel írt panaszát a rendőrséggel és a kerületi kapitánysággal szemben, amelyben kifogásolja, hogy mit csinált a rendőrség 2014. június 6-án, amikor 13 óra 10 perckor betörték a házába, amelyet a szomszéd azonnal jelzett telefonon. A nyitott, felfeszített udvari és a bejárati ajtót a lánya 14 óra 15 perckor észlelte, amikor hazaért. A helyszínelő jegyzőkönyvet csak a lánya írta alá és nem a panaszos. A kollégák jelezték, hogy a panaszos 11-én menjen be a kerületi Kapitánysághoz. A panaszos leírta, hogy nincs pénze, 5 napon belül kell segélyért folyamodnia. A panaszos hozzátette, hogy a jegyzőkönyv leadásával, ha valamit mindkét fél alá ír, akkor adni kell belőle. Továbbá a panaszos azt nehezményezte, hogy még pénzbeli segítséget sem tudnak kérni, csak hátráltatják és tönkreteszik az embereket. A panaszos hozzáteszi, hogy mit csinált a kerületi Rendőrkapitányság a jelzett időben, miért vesztek el a telefonhívások, ezért teljes kivizsgálást kér a rendőrségtől, illetve azt is kifogásolta, hogy miért a K. Rendőrség állományába tartozó rendőrök mentek ki a helyszínre intézkedni. Panaszlevelében hozzáteszi, hogy 1963-ban telefonfülkéből hívta a 07-es számot a kerületből kerékpárral 15 perc múlva a helyszínen voltak a rendőrök.

5) A panaszos mellékelte a kerületi Rendőrkapitányság 2014. június 24-én kelt felfüggesztő határozatát hivatkozva a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 370.§. (4) bekezdés b) pontjának 1) alpontjába ütköző és a (2) bekezdés bc) alpontja szerint minősülő nagyobb értékre dolog elleni erőszakkal elkövetett lopás büntettének megalapozott gyanúja miatt ismeretlen elkövetővel szemben folytatott nyomozást a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 188.§ (1) bekezdés c)

pontja alapján, figyelemmel a 189.§. (1) bekezdés első mondatára – mivel az elkövető kiléte a nyomozásban nem volt megállapítható – felfüggesztett.

Az indokolás szerint a rendőrkapitányságon a panaszos lányának bejelentése alapján, ismeretlen elkövetőkkel szemben eljárás indult, akik 2014. június 6-án 7 óra 30 perc és 13 óra 30 perc közötti időben behatoltak a panaszos tulajdonát képező ingatlanba, dolog elleni erőszak alkalmazásával. Az ingatlanból eltulajdonítottak 60.000 Forint értékben Erzsébet utalványokat, 400.000 Forint értékben készpénzt, 1 db sárga arany nyakláncot, 3,5 gramm egy pár arany fülbevalót, 4 db sárga arany gyűrűt és nyugdíjas szelvényeket.

A cselekmény során 585.500 Forint lopási kár és 25.000 Forint rongálási kár keletkezett a sértett elmondása szerint.

A nyomozás során olyan személyi és tárgyi bizonyítékokat felkutatni, amelyek alapján az elkövető kiléte megállapítást nyerne nem volt lehetséges. Az eltulajdonított értékek felkutatására tett intézkedések eredményre nem vezettek. A határozatban a rendőrkapitányság elhívja a sértett figyelmét, hogy a határozat kézhezvételét követően a nyomozás során keletkezett – a sértettet érintő iratokat – a kapitányságon megtekintheti, azokból fénymásolatot kérhet az illeték lerovását követően. Amennyiben az elévülési határidőn belül az elkövető kiléte megállapítást nyerne, úgy az eljárás továbbfolytatásának nincs akadálya.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A 2014. augusztus 7-én kelt kapitányságvezetői átiratban, a XX. és XXIII. kerületi Rendőrkapitányság vezetője arról tájékoztatta a Testületet, hogy a panaszos szomszédja és a segélyhívó központ munkatársa között 2014. június 6-án 13 óra 10 perckor történt telefonbeszélgetés tartalmáról hanganyag nem áll a rendőrség rendelkezésére. A RobotZsar Neo rendszerben az Ügyeleti Küldési Napló modulban az adott segélyhívás első említése 13 óra 30 perckor történik. Az ott fellelhető adatok szerint a bejelentést Cs. T. Z. r. zls. vette fel, aki nem a kapitányság beosztottja. A bejelentőnek adott tájékoztatásról információ nem áll a kapitányság rendelkezésére. Azzal kapcsolatban, hogy a Tevékenységirányítási Központ (TIK) kit és mikor küldött ki a helyszínre, a RobotZsar Neo rendszerben az Ügyeleti Küldési Napló modulban annyi szerepel, hogy a helyszínre küldés 13 óra 36 perckor történt, majd a szöveges részben az, hogy „az R90 megjelent”. Az „R90” ebben az esetben a Rendész-90 hívónevű járőrt jelenti, aki a K. Rendőrség kötelékébe tartozik. A Kapitányság járőreit a „PE” kód jelöli.

A RobotZsar Neo rendszerben az Ügyeleti Küldési Napló modulban fellelhető adatok szerint a panaszos lánya 14 óra 23 perckor hívta a 112-es segélyhívó számot, bejelentését U. Zs. r. főtörzssőrmester vette fel, aki nem a kapitányság beosztottja. Azzal kapcsolatban hangfelvétel nem áll rendelkezésükre, hogy a hívás nyomán a Tevékenységirányítási Központ kit és mikor küldött ki a helyszínre, így ezzel kapcsolatban információval nem rendelkeznek.

A panaszos és a 112-es segélyhívó központ között 15 óra 30 perckor folyt beszélgetés, azonban a telefonhívás tartalmáról információ nem áll rendelkezésre, erről a RobotZsaru Neo rendszerben az Ügyeleti Küldési Napló modulban sincs bejegyzés. A késlekedés okáról tájékoztatást csak a TIK tud adni, mivel a járőrök tevékenységének irányítását ott végzik. A kapitányság szolgálatirányító parancsnokai csak átkísérés, házi őrizetes ellenőrzése, illetve elővezetés végrehajtása során adnak utasítást a járőröknek, amelyet jelentenek a Tevékenységirányítási Központ felé és a RobotZsaru Neo rendszerben is rögzítik, hogy az adott járőr utasításuk alapján küldésben van, így a központ nyomon követheti a mozgásukat.

A kapitányságvezető átiratában arról tájékoztatta a Testületet, hogy a 13 óra 10 perc és a 15 óra 30 perc közötti időben történekről információval nem rendelkeznek, erről tájékoztatást csak a TIK tud adni.

A kapitányságvezető azt is a Testület tudomására hozta, hogy a panaszos ügyének előadója megkísérelte felvenni a kapcsolatot a panaszossal. Az, hogy június 11-én kivel beszélt a kapitányságon, de a telefont nem vette fel, így a rendelkezésre álló szoros határidő miatt nem lehetett megállapítani, hogy a kapitányság állományából kivel beszélt és részére milyen tájékoztatást adott.

A panasztételi joggal kapcsolatos információk a kapitányság aulájában megtalálhatók, többek között a Testület elérhetősége is. A reggeli eligazítás időtartama alatt a panaszfelvétel szünetel, mivel az előző napi ügyekről történő beszámoltatás és azok szignálása alatt a szolgálatot leadó és felvevő készenléti csoportvezető is jelen van, hogy a folyamatban lévő ügyekkel kapcsolatban minden információ átadása közvetlenül történjen meg. Ilyen esetekben előfordulhat, hogy az ügyfeleknek várakozni kell. Sürgős, azonnali intézkedést igénylő esetekben, ha például járőr kiküldése válik szükségessé, az ügyeleti átadás-átvétel ideje alatt a készenléti csoportvezető intézkedik a TIK értesítésével.

Végük a kapitányságvezető arról is tájékoztatta a Testületet, hogy a panaszos 2014. augusztus 6-án jelent meg, az aznap megtartott kapitányságvezetői fogadónapon, ahol tájékoztatást kapott arról, hogy a nyomozás során az eljárás Be. 188.§ (1) bekezdés c) pontja alapján történt felfüggesztését megelőzően milyen intézkedések történtek, illetve, hogy amennyiben a helyszínen rögzített ujjnyomatok szakértői vizsgálata során az elkövetéssel gyanúsítható személy kiléte megállapítást nyer, a nyomozás tovább folytatására kerül sor.

2) G. A. r. főhadnagy 2014. augusztus 6-án az alábbi jelentést küldte a panaszos által előterjesztett panaszlevelekre.

A panaszos 2014. július 21-én, a Testületnél előterjesztett panasza alapján 2014. július 6-án 13 óra 10 perc körüli időben betörték a házába, amit a szomszédja és annak felesége észlelt. A látottakat – két férfi töri be az ajtót, egy pedig az utcán figyel –azonnal bejelentette telefonon keresztül, azonban csak többszöri telefonálást követően, 15 óra 30 perc körül érkeztek a helyszínre a járőrök.

2014. június 6-án a szomszéd 13 óra 10 perc körüli időben a XX. kerületi házából feleségével látták, hogy a szomszédja házába betörnek, idegen személyek próbálják a ház ajtaját kinyitni. Ekkor a szomszéd a XX. kerületi Rendőrkapitányság városi számát hívta, ahol arról tájékoztatták, hogy hívja a 112-es segélyhívószámot. A BRFK GI Informatikai Osztályának

tájékoztatása szerint, a fenti telefonszámról 13 óra 17 perckor, 13 óra 21 perckor és 13 óra 25 perckor érkezett hívás a kerületi Rendőrkapitányság 421-1800 telefonszámára. A rögzített hanganyagból megállapítható, hogy a szomszéd elmondja részletesen az eseményt, a hívásfogadó közli vele, hogy kapcsolja az ügyeletet, azonban nem várták meg, hogy a rendőr felvegye a telefont, majd a harmadik hívás alkalmával, mivel az ügyeleten nem vették fel a telefont, a kezelő javasolta, hogy hívja a 112-es segélyhívószámot. Megállapítható, hogy a szomszéd nem beszélt rendőrrel, így rendőrtől nem is kaphatott tanácsot.

A sikertelen hívást követően 13 óra 30 perckor a szomszéd felhívta a 112-es segélyhívószámot, ahol a hívást fogadó operátor kb. 6 percen keresztül kérdéseket tett fel. Ekkorra az elkövetők már távoztak, amiről a hívást fogadót tájékoztatta, aki a bejelentést rögzítette, amiben nem szerepel, hogy az esemény a telefonbeszélgetés alatt történt és kapcsolta a BRFK TIK-et, ahol a hívását U. Zs. r. főtörzsőrmester (ügyeletes) a Dél-pesti Régió irányítója fogadta. U.Zs. r. főtörzsőrmester a bejelentőnek elmondta, hogy megkapta a címet, és küldi a járőröket a helyszínre.

A panaszos lánya 14 óra 23 perckor hívta a 112-es segélyhívószámot, aki a betörés tényét mondta el, valamint az általa a helyszínen tapasztaltakat. A hívást fogadó a bejelentést rögzítette, majd kapcsolta a BRFK TIK-et, ahol hívását U.Zs. r. főtörzsőrmester fogadta, aki tájékoztatta, hogy már érkezett bejelentés és a legrövidebb időn belül járőrt küld a helyszínre.

U.Zs. r. főtörzsőrmester a Hívásfogadó központ által 13 óra 36 perckor rögzített bejelentésre a P. 122-es hívójelű egységet irányította, akit később visszafordított, mivel a bejelentés leírásában az derült ki, hogy az esemény korábban történt, majd 15 óra 22 perckor a Rendész 89-es hívójelű egységet küldte, akik 15 óra 47 perckor érkeztek a helyszínre.

G. A. r. főhadnagy arról tájékoztatta a Testületet, hogy a Dél-pesti Régióban 13 óra 10 perc és 15 óra 20 perc közötti időben összesen 16 esemény volt folyamatban, a XXI. kerületben 3, a XVIII. kerületben 4, a XXIII. kerületben 2 és a XX kerületben 9. A feltorlódott események következtében, valamint U.Zs. r. főtörzsőrmester figyelmetlensége, az események közötti nem megfelelő mérlegelése miatt érkezett rendőr a helyszínre.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a városi számon érkező hívásokat fogadó telefonközpontos nem várta meg, hogy az általa kapcsolt ügyeleten felvegye a rendőr a telefont, a Hívásfogadó központban a segélyhívást fogadó operátor nem megfelelően rögzítette a bejelentést, így lényeges információk maradtak ki. Ezen kívül U. Zs. r. főtörzsőrmester figyelmetlensége és hibás döntése miatt nem volt megfelelő az intézkedés, és nem került irányításra a helyszínre azonnal rendőri egység. Erre tekintettel G. A. r. főhadnagy javaslatot tett U. Zs. r. főtörzsőrmesterrel szembeni fegyelmi eljárás megindítására.

3) A Rendőrség által, a Testület rendelkezésre bocsátott CD-n található hangfelvételen a következők szerepelnek.

Az első felvételen a panaszos lánya hallható. A felvétel összesen 6 perc 40 másodperc hosszúságú.

K.J.: Jó napot kívánok egy rablást szeretnék bejelenteni, most értem haza. A szomszéd asszony azt mondja, hogy bejelentették.

Telefonkezelő: - Az Ön lakását rabolták ki?

K.J.: Itt lakom az édesapám mellett, most értem haza. (Közben behallatszik a telefonba a szomszédasszony hangja, aki az esetet meséli)

Telefonkezelő: Mondja a címet? Emelet, ajtó van?

K.J.: Nincs, családi ház

Telefonkezelő: Önt hogy hívják?

K.J.: A szomszédasszony azt mondja, hogy látta őket.

Telefonkezelő: Pillanat türelmét kérném, jó?

„sírás”

Telefonkezelő: Nyugodjon meg asszonyom.

K.J.: Hogy nyugodjak meg, mikor minden pénzünket elvittek?!

Telefonkezelő: És mikor történt, mit gondol?

K.J.: Nem tudom, most a szomszédasszony visszament a lakásunkba, én most értem haza és itt találok mindent tárva-nyitva meg szétszedve.

Telefonkezelő: Mikor látta még egyben a lakást?

K.J.: Reggel mikor még itthon voltam úgy volt, még édesapám is itthon volt, nem tudom hívtam őt, hogy minél hamarabb jöjjön haza, de azt mondta orvosnál van. Mikor jön ki a rendőrség?

Telefonkezelő: Várjon legyen kedves egy kicsit, úgy látom, hogy még nem jelentették.

K.J.: A szomszédasszony azt mondta, hogy jelentette.

Telefonkezelő: Jó, akkor legyen kedves mondani, hogy reggel mikor? 8 óra körül látták egyben a lakást? Az édesapja meddig volt otthon?

K.J.: Még itthon volt, amikor elmentem, ő olyan negyed 7 körül indult el itthonról.

Telefonkezelő: A szomszédasszony azt mondja, hogy látta őket? És ő mit mondott mikor látta őket?

K.J.: Igen, azt nem tudom, hogy mikor, mert visszament a lakásába, de majd megkérdezem őt.

Telefonkezelő: Hol mentek be, az ajtón vagy a kapun?

K.J.: Látom, hogy a kapun, mert teljesen fel van feszítve. Az ajtót is felfeszítették, be sem lehet csukni, téglával támasztották ki a kaput.

Telefonkezelő: Valamit látott, hogy hagytak ott az elkövetők, feszítővas vagy szerszám?

K.J.: Még nem nagyon néztem körül csak benéztem a lakásba látom, hogy minden levél szanaszét van, a pénzünk az eltűnt, de még nem mentem tovább, de szerintem az ékszereknek is lőttek.

Telefonkezelő: Asszonyom figyeljen rám, ne is nagyon menjen be, mert lehet, hogy odabent értékes nyomok vannak, az hogy mi tűnt el ráérünk még később is összeszedni, vagy ha majd kint lesznek a kollégák.

K.J.: És mikor jönnek a kollégák?

Telefonkezelő: Ezt még nem tudom megmondani.

K.J.: Ezt még nem tudom megmondani, mert nem mentem beljebb, nem tudtam még megnézni sem.

Telefonkezelő: És akkor fel van forgatva az összes fiók, minden ki van hajigálva?

K.J.: Igen, ahogy beléptem a szobámba láttam, hogy nyitva vannak a szekrényajtók, a levél, de a többi szobába nem mentem, hívtam aput és Önt, teljesen még nem tudtam körülnézni.

Telefonkezelő: Ezen a telefonszámon el tudjuk érni?

K.J.: Ez a vezetékes telefon, nem tudom, hogy kijelzi-e a számot, vagy mondjam?

Telefonkezelő: Legyen kedves tartsa a telefont és akkor kapcsolom az illetékes rendőrt. Az édesapja mikor tájban jön haza, talán ő tud valamit mondani

K.J.: Nem tudom mikor érkezik haza, itt van az E. Sztk-ban.

... csend a telefonban.....

Telefonkezelő: Kis türelmét kérném még...

Vége

A második hangfelvétele ismét a panaszos lányának a bejelentése hallható. A felvétel 2 perc 50 másodperc hosszúságú.

Ügyeletes: Halló!

K.J.: Jó napot kívánok a kolléganője kapcsolt Önhöz, mert kiraboltak minket.

Ügyeletes: Ez a H. utca 20?

K.J.: Igen

Ügyeletes: Akkor betörtek ... 6 óra 15 perc és 14 óra 25 perc között. A kapu fel van feszítve, a bejárati ajtó is nyitva. Így van?

K.J.: Igen.

Ügyeletes: Ön K. J.?

K.J.: Igen

Ügyeletes: Van mobil száma?

K.J.: Igen.

Ügyeletes: Mivel most 06-1 ről hív..

K.J.: Igen városi telefonról, mert a mobilomon nincs egy fillér sem.

Ügyeletes: Igen a 112 amúgy is ingyenes. Megyünk, de van előtte egy betörés, ahogy végzünk... meg van egy személyi sérüléses balesetünk, azzal most fogunk végezni... elmegyünk a betöréshez és onnan megyünk... mindenképp megyünk.

K.J.: Kb. mikor 1 óra, 2 óra múlva?

Ügyeletes: Nem tudom megmondani, mert még a betöréses esettel is végeznünk kell, de küldöm a járőröket kb. 1 óra.

K.J.:Addig ne is menjek be a lakásba?

Ügyeletes: Megmondom őszintén, ha be is megy, ne nyúljon semmihez, legalább a nyomokat próbáljuk meghagyni, amit lehet, ha vannak utána, ha már kint van a BTO, a szemle akkor...

K.J.: Mennyire szokták megtalálni az ellopott cuccokat?

Ügyeletes: Nézze hölgyem meg lehet találni azért elég sokat, vannak erre megfelelő technikák. Miért mindent elvittek? Gondolom akkor már volt bent?

K.J.: Hát egy kicsit már bementem, de nem néztem körül az egész lakásban, csak megláttam mi történt.

Ügyeletes: Megyünk nemsokára.

K.J.: Várom Önöket.

A következő felvételen a panaszos szomszédjának a telefonon megtett bejelentése hallgató, amely 3 perc 4 másodperc hosszúságú.

Telefonkezelő: Jó napot kívánok! Miben segíthetek?

Sz.F.: Jó napot kívánok! Nevem Sz. F. a V. utcában lakom. Úgy láttuk előbb a feleségemmel, hogy mintha betörés történt volna a szomszédunkban. Próbáltam hívni a kerületi kapitányságot háromszor-négyszer, végre felvette a telefonközpontos, de az ügyelet nem. Elmentek a páciensek a házból, de az ajtót, kaput mindent nyitva hagytak.

Telefonkezelő: Szomszédjának a lakáscíme?

Sz. F.: H. utca, de nem tudom a számot pontosan. A H. és a V. sarkon közvetlenül... én is ott lakom, csak szemben vele.

... csend.....

Telefonkezelő: Tehát ez a H. és a V. utca sarkon.

Sz.F.: Igen. Én a 94-ben lakom és a szemben levő házban törtek be, legalábbis úgy láttuk.

Telefonkezelő: Ez egy családi ház?

Sz.F.: Igen, ez egy családi ház.

.... szünet....

Telefonkezelő: Most is ott vannak az elkövetők?

Sz.F.: Nincsenek, már elmentek.

... szünet....

Telefonkezelő: Kapcsolni fogok egy kollégát.

... szünet....

Telefonkezelő: Uram, a szomszédja nincs otthon akkor?

Sz.F.: Nem tudom uram, nem tudok semmit, csak azt láttam, hogy feszegetik, kitépik az ajtót ketten, a harmadik meg kint áll a sarkon. Bementek...

Telefonkezelő: Kapcsolni fogom a kollégát....

vonat bontva....

A következő felvételen szintén a panaszos szomszédja hallható (1 perc 55 másodperc).

Sz.F.: Már kétszer is próbáltam a kapitányságot hívni.

112: Rendőrség... halló...

Sz.F.: Na adjon Isten...A kerület V. utca 94-ben lakom, nevem Sz. F. Úgy láttuk, mintha a szemben lévő házba betörtek volna, már kétszer-háromszor próbáltam hívni a kapitányságot, de felvilágosítottak, hogy hívjam Önöket. Már fél órája itt vagyok, nem tudom, hogy egyáltalán bejelentsem-e, felesleges... nem tudom Uram...

112: Most kaptam meg a címet, fogunk menni.

Sz.F.: Tárva nyitva van minden, én ugyanabban az utcában lakom a H. utcában, a nevem Sz. F., innen látszik, hogy csinálnak valamit, de nem tudom...

112: Na akkor kezdjük előlről a beszélgetést... most ott vannak a betörők, vagy mi van ott?

Sz.F.: Nincsenek... már réges-régen hetedhét országon túl vannak.

112: A V. utca 94-be törtek be....?

Sz.F.: Nem uram... nem.. ne haragudjon már.. én lakom a V. utca 94-ben, a szemben lévő házba mintha betörtek volna, a H. utca sarkán..

112: A H. utca sarok...

Sz. F.: már bánom, hogy beszóltam...

112: Jó megyünk majd megnézzük.

Sz. F.: Jó

„segélyhívás vége”

III.

1) A Testület először azt vizsgálta meg, hogy a panaszos határidőben terjesztette-e elő a beadványát.

A panaszos előadta, hogy a sérelmes rendőri intézkedés 2014. június 6-án történt, azonban a panaszát személyesen 2014. július 21-én tette meg a Testület Panaszirodáján. A panaszos közölte, hogy a rendőrség, az intézkedés napján arról tájékoztatta, hogy 2014. július 11-én lesz előadója az ügyének, így akkor tud felvilágosítást kérni abban. A panaszos megjelent a

kerületi kapitányságon, azonban arról tájékoztatták, hogy az ügyének még nincs előadója. Ekkor panaszt terjesztett elő a rendőrségen, hiszen álláspontja szerint a rendőrség nem intézkedik az ügyében. A panaszos ott helyben, kézzel megírta panaszlevelét. Tekintettel arra, hogy választ nem kapott a beadványára 2014. július 17-én felkereste a Teve utcát. A Teve utcán értesült a Testület létezéséről, eljárásról, így már aznap időpontot kért a Testület Panaszirodájára, hiszen szóban kívánta előterjeszteni a panaszát.

Az Rtv. 93. §-ának (1) bekezdése szerint a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemlről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított 20 napon belül lehet előterjeszteni.

Jelen esetben tehát a panaszos 2014. július 17-én, a Teve utcán szerzett tudomást a Testület létezéséről, így ebben az esetben a panasz előterjesztésére nyitva álló, húsz napos határidő kezdőnapja ezen naptól számítandó. A panaszos 2014. július 21-én jelent meg személyesen a Testület Panaszirodáján abból a célból, hogy panaszát szóban a Testület elé terjessze.

Mindezekre figyelemmel a Testület álláspontja szerint a panaszos határidőben terjesztette elő a panaszát a sérelmezett rendőri intézkedéssel szemben, hiszen a panaszos késedelmét megfelelően igazolta. Erre tekintettel a Testület a panaszt befogadta és vizsgálni kezdte.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

1) A Testület először azt vizsgálta, hogy kiterjed-e a panasz valamennyi részére a hatásköre.

A panaszos beadványában kifogásolta azt, hogy telefonhívások veszttek el, így a rendőri intézkedés késedelve miatt őt anyagi kár érte. Sérelmezte, hogy a rendőrök jelentős késedelemmel érkeztek ki a bűncselekmény helyszínére, a helyszínen felvett jegyzőkönyvből másolati példányt nem kapott. Kifogásolta azt, hogy 2014. július 11-én, amikor megjelent a kerületi kapitányságon nem tudott az ügyének előadójával beszélni, sőt az ügyében a nyomozást fel is függesztették.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, amely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.) tekintetében van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testület hatásköre vizsgálatánál figyelemmel volt a legfőbb ügyész helyettesének NF.8380/2010/8-I. sz. alatti, 2010. október 7-én kelt, a testületi hatáskör kérdésében írt levelére, amely szerint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 196. §-a szerint panasz „célja a nyomozás során a hatékony jogorvoslat lehetőségének biztosítása a nyomozó hatóság vagy az ügyész határozatába (Be. 169. §) nem foglalt döntésével, intézkedésével (pl. gyanúsítás közlése) szemben, vagy az intézkedés elmulasztása miatt. A panaszt a büntetőeljárás szabályai szerint kell elbírálni”. Ezért a legfőbb ügyész helyettes a Be. 60. §-ának (1) bekezdésében és a 77. §-ának (2) bekezdésében írt, a büntetőeljárás során végzett eljárási cselekmények általános alapelvei mellett is úgy véli, a Be. 196. §-ában foglalt panasz a büntetőeljárási törvényben szabályozott intézkedés alkalmazásának elrendelése, vagy az intézkedésről való döntés elmulasztása miatti jogsérelem esetén terjeszthető elő.

Az Rtv. IV., V., VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértésével, intézkedéssel vagy annak elmulasztásával, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásával összefüggő jogsérelem elbírálása – függetlenül attól, hogy milyen eljárásban kerül rá sor – az Rtv. 92 – 93/B. §§-ok tekintendők irányadónak, amennyiben a sérelem tárgya a rendőr magatartása, az intézkedés kiválasztásának és foganatosításának a módja.

A fentiekre tekintettel a Testület a rendőrség nyomozó hatóságként büntetőeljárásban foganatosított cselekményeit nem vizsgálhatja felül, hiszen azok felett az ügyészség gyakorol felügyeletet a Be. alapján.

A fentiekre tekintettel hatáskör hiányában a Testület nem vizsgálhatja azt, hogy a rendőrség az ügyében a nyomozást felfüggesztette, valamint azt sem, hogy nem kapott jegyzőkönyvből példányt.

A Testület ellenben vizsgálatának tárgyává tette a késedelmes rendőri intézkedést, vagyis azt, hogy a rendőrök az intézkedési kötelezettségüknek mennyiben tettek eleget.

Az elvégzett vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

2) A Testület ezt követően a rendőrök késedelmes intézkedését vizsgálta meg.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 8. §-a szerint a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

Ahhoz, hogy a Testület az intézkedés megalapozottságáról állást foglaljon, azt kell mérlegelnie, hogy felmerülhetett-e bűncselekmény elkövetésének, a rendőrségi fellépéshez szükséges gyanúja.

A kérdéssel kapcsolatban a Testület utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely bűncselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy valamely eljárás alá vont személy elkövetett-e bűncselekményt, azonban ha – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként bűncselekmény gyanújára hivatkozik – nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló magatartás értékelését, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely bűncselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

A Testület megítélése szerint a bejelentés felvetette a dolog elleni erőszakkal elkövetett lopás büntetettének gyanúját. A szomszéd, mint első bejelentő csak az elkövetési módot hozta a bejelentést felvevő tudomására, amely cselekmény önmagában (értékhatártól függetlenül) a Btk. 370. § (2) bekezdés bc) alpontjába ütközik. E szerint a lopás súlyosabban minősül, hogy ha azt dolog elleni erőszakkal követik el. A panaszos lánya már a bejelentésében pár értéktárgy elvesztésének valószínűségét is a rendőrség tudomására hozta, így vélelmezhető volt már akkor, hogy a dolog elleni erőszakkal elkövetett lopást szabálysértési értékről magasabb értékre, azaz a büntetőjog szempontjából releváns, legalább 50. 001 forintos értékre követték el az ismeretlen elkövetők.

A telefonon keresztül közölt információk a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztettek, azonban a panaszos kifejezetten sérelmezte azt, hogy a rendőrség túlságosan sokat késedelmeskedett abban, hogy kiérkezzen a helyszínre, így az elkövetők a helyszínről elmenekültek az eltulajdonított értéktárgyakkal.

A panaszos beadványában elmondta, hogy 13 óra 10 perckor érzékelte az egyik szomszédja, hogy három, ismeretlen személy felfeszíti az ingatlanja ajtaját, ketten behatolnak, míg egyikük az utcán maradt „őrszemként”. Ezt követően tett bejelentés először a kerületi kapitányság városi számán, majd a 112-es telefonszámra. A panaszos elmondása szerint többször hívta a szomszéd mindkét hívószámot, eredménytelenül. Ezután a panaszos lánya, ahogy hazaért szembesült a panaszos sérelmére elkövetett bűncselekménnyel, így hazaérte után 14 óra 20 perc körül hívta a 112-es segélyhívószámot és a panaszost. A panaszos a lányának a hívására 15 órakor ért haza és 15 óra 30 perckor hívta a 112-t, azonban őt új bejelentőként kezelték. Ezt követően 15 óra 30 perc és 16 óra között érkezett meg két K. Rendőrség állományába tartozó rendőr a bejelentés helyszínére, majd kb. másfél óra elteltével a helyszínelők.

A rendőrség a panaszos által elmondott időpontokat pontosította, megküldte a panaszos lányának és a szomszédnak a bejelentéséről készült hanganyagokat, amelyekből megállapítható, hogy az első bejelentés (amelyet a szomszéd tett meg) 13 óra 17 perckor érkezett be a rendőrségre, azonban nem kapcsoltak ahhoz rendőrt. A szomszéd ezután még kétszer telefonált a rendőrség városi számára (13 óra 21 perckor és 13 óra 25 perckor), de egyszer sem beszélt rendőrrel és semmiféle tájékoztatást nem kapott. Ezután 13 óra 30 perckor hívta fel a 112-es segélyhívószámot, ahonnan kapcsolták U. Zs. r. törzsőrmestert kb. 13 óra 36 perckor, aki ebben az időpillanatban a helyszínre vezényelte a járőröket, de egy tévedés miatt azt feltételezte a rendőr, hogy a bűncselekmény jóval korábban történhetett, mint maga a bejelentés, így visszahívta a járőröket. Ezután 14 óra 23 perckor beszélt a panaszos lányával, majd U. Zs. r. törzsőrmester 15 óra 22 perckor küldött ismét a helyszínre járőröket, majd 15 óra 47 perckor végre kiérkeztek a járőrök a bejelentés helyszínére.

A rendelkezésre álló hangfelvételekből kiderül, hogy a panaszos szomszédja már pontosan meghatározta a cselekmény elkövetésének a helyét, idejét, módját, az elkövetők számát. Maga a dolog elleni erőszakkal elkövetett lopás büntettének gyanúja már önmagában intézkedési kötelezettséget keletkeztet a rendőrség oldalán, de az, hogy a bejelentés időpillanatában, az elkövetőket látja a bejelentő, látja hogyan mennek be, mit csinálnak, így nyomon követi a tevékenységüket sürgeti a rendőrök oldalán az intézkedési kötelezettség realizálást. Ebben az esetben a bűnüldözési érdek és a panaszosnak, mint állampolgárnak történő segítségnyújtás, a közbiztonság megóvása mind indokolta azt, hogy a rendőrök forrányomon, minél hamarabb megjelenjenek a helyszínen és kézre kerítsék az elkövetőket.

A rendőrség azonban már az elkövetés idejében is tévedett, majd ezt követően ismét, abban hogy nem mentek ki a helyszínre, hiszen a bejelentés egyértelműen felvetette bűncselekmény elkövetésének a gyanúját. Sőt, a bejelentésben számos sürgető, intézkedési késedelmet nem tűrő információt közölt a bejelentő, amelyek mind indokolták volna a minél hamarabbi rendőri fellépést. Ennek ellenére a rendőrség az első bejelentéstől, azaz 13 óra 17 perctől számítva csupán 15 óra 47 perckor jelent meg a helyszínen, azaz összesen 2 óra 30 percen keresztül nem foganatosította az egyébként önmagában sürgető intézkedést, rendőri fellépést.

Ha a rendőrök időben, maximum fél órán belül megjelentek volna a helyszínen meglelt volna annak a reális esélye, hogy a feltételezett három elkövetőt még a forrányomon üldözőbe vegye, így nagyobb lett volna arra az esély, hogy az elkövetőket akár felkutassák, a panaszostól eltulajdonított értéktárgyakat megleljék.

Mindezekre tekintettel a Testület álláspontja szerint a rendőri késedelem, azaz az intézkedési kötelezettség késedelmes teljesítése jelentős mértékben sértette a panaszos alapvető jogát, így erre tekintettel a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának súlyos sérelmét állapította meg.

V.

A Testület a lefolytatott vizsgálata során megállapította, hogy a rendőrség jelentősen késedelmeskedett az intézkedési kötelezettsége realizálásával, amelyet a telefonos bejelentések által felvetett, bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú keletkeztetett a rendőrség oldalán, ezáltal jelentős mértékben, súlyosan sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.

VI.

A Testület álláspontja szerint a jogsérelem mértéke eléri azt a szintet, amely indokoltá teszi, hogy a Testület állásfoglalását megküldje az országos rendőrfőkapitánynak, ezért döntését a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki.

Budapest, 2014. október 16.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTÉSTÜLET